

การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาตาก

THE NEEDS ASSESSMENT AND GUIDELINES OF ACADEMIC
ADMINISTRATION OF SECONDARY LUMNUMMOEY CONSORTIUM
IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TAK

ศิริวัฒน์ วรรณะวารี

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาตาก

THE NEEDS ASSESSMENT AND GUIDELINES OF ACADEMIC
ADMINISTRATION OF SECONDARY LUMNUMMOEY CONSORTIUM
IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TAK

ศิริวัฒน์ วรรณะวารี

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสหวิทยา เขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ตาก

ผู้วิจัย นายศิริวัฒน์ ทรศนะวารี

ชื่อปริญญา ศีศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ดร.จารุวรรณ นาคัน)

..... กรรมการ
(ดร.สุชาติ ใจภักดี)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.ปวินท์ เทพคุณหมิมิตต์)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงาน
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.จรรุวรรณ นาทัน อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และ ดร.ปวินท์ เทพคุณหิมีตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ลาวัลย์ เกติมา ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่กุวิทยาคม นายเสฏฐวุฒิ ยศวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปูเต๋อ และ นายเอกณริน ไชยพล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเจดีย์โคะ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ประจักษ์วิทยาเขตลุ่มน้ำเมย ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตอบแบบสอบถามจนสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลได้อย่างสมบูรณ์ เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอ มาคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

ศิริวัฒน์ ทรศนะวารี

ชื่อเรื่อง	: การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ผู้วิจัย	: นายศิริวัฒน์ ทรศนะวารี
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.ปวินท์ เทพคุณนิมิตต์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.จรรุวรรณ นาดัน
ปีสำเร็จการศึกษา	: 2567
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง ครูจำนวน 160 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพ ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ และแบบสัมภาษณ์แนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์เนื้อหาแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ผลการศึกษา พบว่า

1) ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมา คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) ผลการศึกษาแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนด โดยเข้าใจสภาพปัจจุบันขององค์กรพร้อมวางแผนงานในระยะสั้น ระยะยาว และสอบถามความต้องการของครู บุคลากรในการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ เมื่อทราบถึงปัญหาแล้วจึงทำการสนับสนุน ครูให้มีการผลิตสื่อ และสร้างนวัตกรรมใหม่ พร้อมสอนให้ครูเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ในการวางแผนการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ และการเลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสม

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การบริหารงานวิชาการ, สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย

Title : The need assessment and guidelines of academic administration of Secondary Lumnummoey Consortium in the Secondary Educational Service Area Office Tak

Author : Siriwat Thatsanawaree

Degree : Master of Educational Administration

Advisor : Dr.Pawin Thepgoonhanimitta

Co-advisor : Dr.Jaruwan Natan

Graduated year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

The purposes of this research was to study the need assessment and guidelines of academic administration of Secondary Lumnummoey Consortium in the Secondary Educational Service Area Office Tak. The sample group consisted of 5 school administrators selected by purposive sampling, 160 teachers selected by stratified random sampling. The tools, used for collecting data, were the questionnaire on current conditions and desirable conditions in academic administration and the interview for guidelines to promoting academic administration in secondary school. The research was data analyzed by means, standard deviation and priority needs index (PNImodified) and content analysis of academic administration. The results of the research showed that

1) Study of the needs of academic administration of Secondary Lumnummoey Consortium in the Secondary Educational Service Area Office Tak development of media and learning resources the need index was the most, followed by research for educational quality development in school.

2) The results of a study on guidelines of academic administration of Secondary Lumnummoey Consortium in the Secondary Educational Service Area Office Tak found that development of media and learning resources that school administrators should lead their organizations toward established goals by thoroughly understanding the current state and developing both short-term and long-term plans. They should also engage with teachers and staff to identify their needs for creating educational materials and learning resources. Once these needs are identified, administrators should support teachers in producing educational materials and fostering innovation. Furthermore, they should offer training to help teachers effectively select and utilize diverse learning resources in their teaching practices. Additionally, administrators should actively

promote the advancement of instructional media by equipping teachers and educational staff with the necessary knowledge to plan media usage, develop high-quality materials, and select appropriate resources for effective teaching and learning.

Keyword: the need assessment, academic administration, lumnummoey consortium

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อคนและประเทศเป็นอย่างมากเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถและศักยภาพของคน หากคนมีความสามารถและศักยภาพแล้วก็จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ ประเทศใดที่พลเมืองมีการศึกษาก่อได้เปรียบในการแข่งขันในด้านต่าง ๆ จะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ที่มุ่งเน้นในการยกระดับคุณภาพของคนในประเทศ ให้เป็นคนที่มีคุณภาพ เป็นคนดี มีสุข มีคุณธรรม จริยธรรมมีระเบียบวินัยและมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) การจัดการศึกษาเน้นกระบวนการในการพัฒนาคนทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ เจตคติ ค่านิยมตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ ที่รัฐต้องขับเคลื่อนการศึกษาให้ทุกระดับมีคุณภาพและได้มาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจึงต้องอาศัยหลักการบริหารและการจัดการศึกษา ภายใต้รูปแบบการบริหารแนวใหม่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

สถานศึกษามีการแบ่งโครงสร้างภายในตามกฎหมายกระทรวง ให้ครอบคลุมการบริหารงานภายในโรงเรียนโดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มการบริหารวิชาการ กลุ่มการบริหารงบประมาณ กลุ่มการบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ซึ่งหัวใจสำคัญที่สุดของกลุ่มงานบริหาร คือ กลุ่มการบริหารวิชาการ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) สอดคล้องกับผลการศึกษาของจันทรานี สงวนนาม (2553) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนกลุ่มการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญแต่เป็นส่วนที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนให้ครู บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรและนโยบายของหน่วยงาน อาทิ เช่น การพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินคุณภาพภายใน รวมถึงการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา การที่สถานศึกษามีการบริหารงานด้านวิชาการที่เข้มแข็งนั้นจะช่วยให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดหมายของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (David, C. & Thomas, D.A., 1989) จะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม เพราะมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ และงานวิชานั้นจะเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) นอกจากนี้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต้องมีการกำกับ ติดตามงานวิชาการ เพื่อที่จะได้ส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินงานให้ตรงและ

ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังให้ได้มากที่สุด จึงควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

การประเมินความจำเป็น (needs assessment) เป็นกระบวนการประเมินซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างปัญหาในปัจจุบันกับสภาพปัญหาที่พึงประสงค์ และทำการจัดลำดับความสำคัญเพื่อแก้ปัญหา (Kaufman & English, 1981) สอดคล้องกับ McCaslin & Tibeziinda (2014) ที่ให้ความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็นว่า เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญและ การตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนาและการปฏิบัติโครงการ โดยกำหนดช่องว่างระหว่างสิ่งที่ เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นและจัดลำดับความสำคัญ โดยเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากบุคคลสามารถนำมาสู่การตัดสินใจ วางแผน การกำหนดแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และการเปลี่ยนแปลงทางบวก (มนตรี อินตา, 2562)

ในปี 2565 พบว่าผลการสอบประเมินสมรรถนะ PISA (Programme for International Student Assessment) 2022 ของนักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยของประเทศลดลง โดยมีคะแนนเฉลี่ย ด้านคณิตศาสตร์ 394 คะแนน ด้านวิทยาศาสตร์ 409 คะแนน และด้านการอ่าน 379 คะแนน ซึ่งเมื่อเทียบกับ PISA 2018 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้งสามด้านลดลง โดยด้านคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 25 คะแนน ด้านวิทยาศาสตร์และการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 17 คะแนน และ 14 คะแนน ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการประเมินของประเทศไทยตั้งแต่ PISA 2000 จนถึง PISA 2022 พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์และการอ่านมีแนวโน้มลดลง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) สะท้อนให้เห็นว่าระบบการศึกษาไทยกำลังมีปัญหา และสอดคล้องผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-net) ปีการศึกษา 2565 ของสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 30.64 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยรวม 31.01 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก, 2566) นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย ณ วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ.2567 มีความเห็นคล้ายกันดังนี้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการเกิดจากการที่นโยบายการศึกษาของรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ครูติดภารกิจนอกเหนือจากการเรียนการสอน กิจกรรมของโรงเรียนที่มากเกินไป ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบันและนักเรียนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมประเพณี ชาติพันธุ์ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา รวมทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับ ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567 โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 264 คน รวมทั้งสิ้น 279 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567)

1.3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 160 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

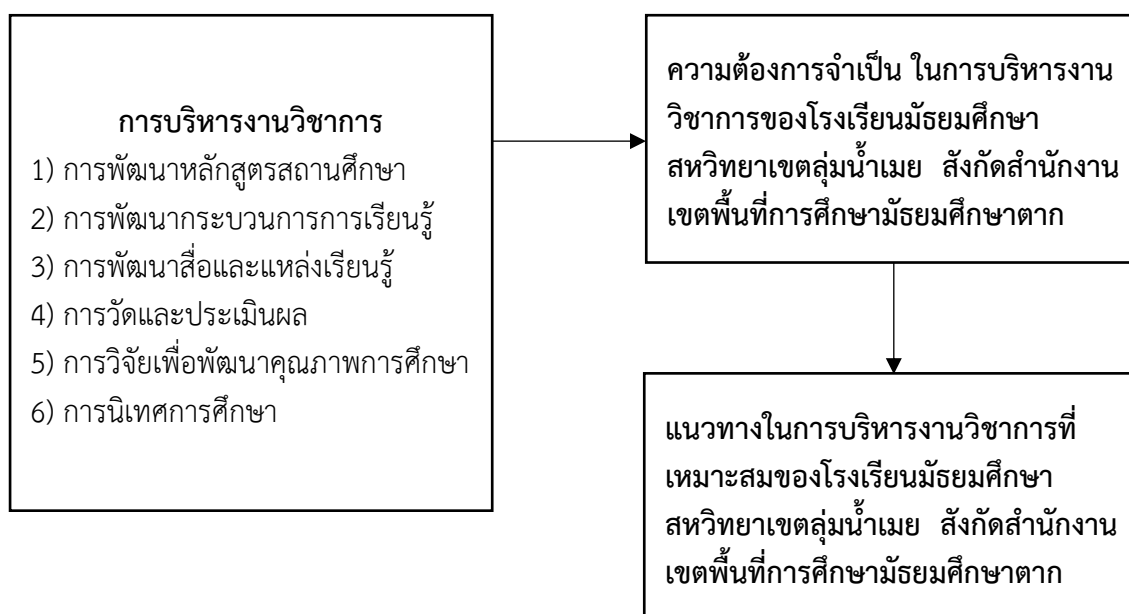
1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ มีทั้งหมด 6 ด้าน ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของ (Faber and Shearon, 1970), (Campbell, 1983), (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551), (สมัย ชารมาลัย, 2559), (อรสิณียาห์ ศรีสองเมือง, 2560), (คมกริช นุราช, 2563), (ปฏิญญา มุขสาร, 2563), (นฤมล รัตนอ่อน, 2563), (ศิริวัฒน์ บุญโตนด, 2563), (สายถวิล แซ่อ้า, 2564), (กรรณิกา อรรถชัยยะ, 2565), (อิสทนนท์ อีแต, 2565), (พรพรหม พานิชเจริญ, 2566), สามารถสรุปองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการออกมา 6 ด้านดังนี้

- 1.3.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.3.2.2 การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้
- 1.3.2.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
- 1.3.2.4 การวัดและประเมินผล
- 1.3.2.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.3.2.6 การนิเทศการศึกษา

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ความต้องการจำเป็น แนวทางในการบริหารงานฝ่ายวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก สามารถสังเคราะห์และสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาไปปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความเหมาะสม

1.5.2 หน่วยงานทางการศึกษาหรือผู้ที่มีความสนใจด้านการศึกษาสามารถนำแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาไปปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.5.3 ทำให้ทราบระดับการบริหารงานวิชาการและระดับปัจจัยทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม สนับสนุน การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา โดยการบริหารงานวิชาการมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1.6.1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา และนำหลักสูตรที่ได้จัดทำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนชั้นเรียน

1.6.1.2 การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนรวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน

1.6.1.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการสำรวจ จัดทำ จัดหาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มาใช้ประกอบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา

1.6.1.4 การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัด ประเมินผล การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เหมาะสม

1.6.1.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการในสถานศึกษาให้มีการจัดการส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.6.1.6 การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการให้คำแนะนำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน โดยสถานศึกษาทำการวางแผนดำเนินการนิเทศ การเรียนการสอนให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการนิเทศด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมมีการสรุปและรายงานผลการนิเทศ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนต่อไป

1.6.2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การประเมินเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและทราบสภาพที่พึงประสงค์หรือสภาพที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการ โดยมีการกำหนดความแตกต่างระหว่างช่องว่างทั้งสอง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาเรียงลำดับความสำคัญแล้วเลือกสภาพปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข เพื่อทำการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด

1.6.3 แนวทางการพัฒนางานวิชาการที่เหมาะสม หมายถึง ข้อเสนอแนะ รูปแบบ กระบวนการหรือแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด)

1.6.4 ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตาม

จ.18 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567

1.6.5 สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

หมายถึง หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการที่อยู่ในจังหวัดตาก ดูแลรับผิดชอบสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย ซึ่งประกอบไปด้วย 5 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนแม่ระมาดวิทยาคม 2) โรงเรียนท่าสองยางวิทยาคม 3) โรงเรียนสรรพวิทยาคม 4) โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม และ 5) โรงเรียนแม่จะเรวิทยาคม

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

2.1.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

2.1.3 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.1 ความหมายเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.2 การจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3 บริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญและงานหลักที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

2.1.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

พัทธ์ธีรา รัตนชัย (2550) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551) ได้ให้ความหมายว่า งานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บอกถึงจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา

กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา (2558) ได้ให้ความหมายว่า การดำเนินกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้ให้ความหมายว่า เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร งานการจัดการเรียนการสอน งานวัดผลประเมินผล ฯลฯ โดยแต่ละงานเป็นเครื่องมือที่ชี้วัดความก้าวหน้าและคุณภาพของสถานศึกษา

คมกริช นุราช (2563) ได้ให้ความหมายว่า การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียนให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ได้ให้ความหมายว่า ความสามารถของบุคคลในกระบวนการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม สนับสนุน การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป็นปัจจัยสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล

จรุณี แก้วเอี่ยม (2557) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะงานวิชาการจะแสดงถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ งานบริหารวิชาการจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของงานบริหารในสถานศึกษา

จิณณญาพัจน์ โคตรหลักคำ (2558) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การเทียบโอนผลการเรียน และเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร บุคลากรทุกระดับ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญและต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

นุชรี เนียมรัตน์ (2562) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่สำคัญและใช้เวลาในการบริหารมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารงานวิชาการ เพื่อให้เกิดคุณภาพและเป็นประโยชน์กับผู้เรียน โดยผู้บริหารต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม ติดตามการทำงานของครูเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และมีประสิทธิภาพ

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษาและศูนย์กลางของสถานศึกษา สถานศึกษาใดที่งานวิชาการเป็นเลิศ มีชื่อเสียงมักจะเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับ ในทางตรงกันข้ามหากสถานศึกษาใดที่มีงานวิชาการที่ล้าหลังและไม่ค่อยประสบผลสำเร็จนั้นก็ส่งผลให้ไม่เป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา

ปฎิญา มุขสาร (2563) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญมากที่สุดในการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เนื่องจากงานวิชาการส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดที่ดำเนินการในการพัฒนาผู้เรียนนอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกฝ่าย

คมกริช นุราช (2563) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นหัวใจสำคัญการดำเนินการในสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงาน สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการยังเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงาน และการจัดการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและการประเมินผล

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยมีงานอื่น ๆ มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกระจายอำนาจในงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบ ท้นต่อการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของการบริหารสถานศึกษาและที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานของสถานศึกษา เพราะเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนา การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล นอกจากนี้งานวิชาการนั้นจะช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาใดที่มีงานวิชาการที่เข้มแข็งจะส่งเสริมให้สถานศึกษานั้นมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับและที่ที่ต้องการของผู้รับการศึกษา

2.1.3 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน และกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 12 งาน มีดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- (6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (7) การนิเทศการศึกษา
- (8) การแนะแนวการศึกษา
- (9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- (10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- (11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- (12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สมัย ชารมาลัย (2559) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ทั้งหมด

12 ด้าน ดังนี้

- (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนประสบการณ์
- (4) ด้านพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- (5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (6) ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (7) ด้านการนิเทศการศึกษา
- (8) ด้านแนะแนวการศึกษา
- (9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- (10) ด้านส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- (11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (12) การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

อรสิณียาห์ ศรีสองเมือง (2560) ได้ให้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ซึ่งครอบคลุม 5 ด้าน ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (4) การพัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (5) การจัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

ศิริวัฒน์ บุญโตนด (2563) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้

6 ด้าน ดังนี้

- (1) ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร
- (2) ด้านการจัดและพัฒนาการเรียนรู้
- (3) ด้านพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
- (4) ด้านการวัดและประเมินผล
- (5) ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- (6) ด้านนิเทศการศึกษา

นฤมล รัตน์อ่อน (2563) ได้ให้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ 6 ด้าน ดังนี้

- (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
- (2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (3) ด้านพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา
- (4) ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (6) ด้านการนิเทศการศึกษา

คมกริช นุราช (2563) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) การวัดและการประเมินผล
- (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) การนิเทศการศึกษา
- (6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- (7) แผนงานการศึกษาต่อ

ปฎิญา มุขสาร (2563) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การจัดการเรียนการสอน
- (3) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
- (4) การวัดและการประเมิน

สายถวิล แซ่ฮ่ำ (2564) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้
- (3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (4) การวัดผลประเมินผล

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 7

ประการ ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (4) การวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- (5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (6) การนิเทศการศึกษา
- (7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

อิสทนนท์ อีแต (2565) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- (3) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- (4) การนิเทศการศึกษา
- (5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- (6) การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน
- (7) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร

อื่น

(8) การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

พรพรม พานิชเจริญ (2566) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้

3 ประการ ดังนี้

- (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- (2) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
- (3) ด้านการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการที่หลากหลาย

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การแสดงการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงาน
วิชาการ

ขอบข่ายการ บริหารงาน วิชาการ	สมเด็จพระสังฆราช (2552)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น ต้น (2553)	ภาควิชาคณิตศาสตร์ (2553)	สมัย ชารมบาลย์ (2559)	อรสิณียาห์ ศรีสองเมือง (2560)	คมกริช นุราช (2563)	ปริญญญา มุขสาร (2563)	นฤมล รัตนอ่อน (2563)	ศิริวัฒน์ บุญโตเนด (2563)	สายถวิล แซ่ฮั่ว (2564)	กรณีกา อรรถชัยยะ (2565)	อิสทนนท์ อีแอต (2565)	พรพรม พานิชเจริญ (2566)	สรุป ขอบข่าย การ บริหาร วิชาการ
1. ด้านการ วางแผนงาน วิชาการ	✓					✓								1. การ พัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา
2. ด้านการ พัฒนา หลักสูตร ท้องถิ่น	✓				✓									
3. ด้านการ พัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
4. ด้านการ จัดทำ ระเบียบและ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงาน วิชาการของ สถานศึกษา	✓				✓									
5. ด้านการ จัดการเรียน การสอนใน สถานศึกษา	✓						✓	✓	✓	✓				2. การ พัฒนา กระบวนการ

ขอข่ายการ บริหารงาน วิชาการ	สมเด็จพระสังฆราช (2552)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น กลาง (2553)	กรมส่งเสริมการเกษตร (2553)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2559)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2560)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2563)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2563)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2563)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2564)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2565)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2565)	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2566)	สรุป ขอข่าย การ บริหาร วิชาการ
6. ด้านการ พัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	การการ เรียนรู้
7. ด้านการ พัฒนาและ ส่งเสริม แหล่งเรียนรู้	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓		3. การ พัฒนา สื่อและ แหล่ง เรียนรู้
8. ด้านการ คัดเลือก หนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา	✓												
9. ด้านการ พัฒนาและ การใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓			
10. ด้านการวัด ประเมินผล	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	4. การ วัดและ ประเมิน ผล
11. ด้านการ เทียบโอน หน่วยกิต		✓	✓	✓			✓			✓			

ขอบข่ายการ บริหารงาน วิชาการ	สมเดช สีแดง (2552)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น กลาง (2553)	ภาควิชา อนุบาล (2553)	สมัย ชารมย์ (2559)	อริณียา ศรีสองเมือง (2560)	คมกริช นุราช (2563)	ปัญญา มุขสาร (2563)	นฤมล รัตนอ่อน (2563)	ศิริวัฒน์ บุญโตเนด (2563)	สายฉวีล แซ่ฮ่า (2564)	กรณิกา อรรถชัยยะ (2565)	อิสทนต์ อีแต (2565)	พรพรม พานิชเจริญ (2566)	สรุป ขอบข่าย การ บริหาร วิชาการ
17. ด้านการ ประสาน ความร่วมมือ ในการ พัฒนา วิชาการกับ สถานศึกษา อื่น	✓	✓	✓	✓								✓		
18. ด้านการ ส่งเสริมและ สนับสนุน วิชาการแก่ ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นในการจัด การศึกษา	✓	✓	✓	✓								✓		

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ โดยพิจารณาความถี่ที่สอดคล้องของนักวิชาการที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป หรือคิดเป็นร้อยละ มากกว่า 50 ตามเกณฑ์ของ (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) และยึดความเหมาะสมในการดำเนินการ โดยมีการนำเนื้อหาขอบข่ายงานวิชาการที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน เพื่อกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้

- (3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
- (4) การวัดและประเมินผล
- (5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (6) การนิเทศการศึกษา

(1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

กมล ภู่อะเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การจัดทำให้มีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 1) การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ
- 2) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในสิ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น
- 3) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นำข้อมูลจากข้อ 1 และ 2 มาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้รายปี กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม
- 4) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ที่ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน เมื่อนำทุกหน่วยมารวมกันแล้วสมบูรณ์ตามหลักสูตรที่กำหนด

หรรษา นิลวิเชียร (2547) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ กระบวนการปรับปรุงหรือการสร้างหลักสูตรใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ หลักสูตรที่โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำหรือพัฒนา โดยจัดทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรเป็นไปตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ในแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดทำสาระ รายละเอียดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมมือกันในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาและนำหลักสูตรที่ได้จัดทำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนชั้นเรียน

(2) การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ได้ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่มีระเบียบ ขั้นตอนในการทำงาน เริ่มตั้งแต่การวางแผนจนถึงการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน

ทิศนา ขัมภณี (2545) ได้ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ วัตถุประสงค์ของการเรียนที่ใช้วิธีการบวนการในการจัดการสอน การวัดผลประเมินผล ในชั้นเรียน

วิภา ทองหง่า (2554) ได้ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ การผลักดันผู้สอนให้มีการวางแผน จัดระเบียบกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ๆ ตามความเหมาะสมของหลักสูตร เพื่อใช้กับผู้เรียนผ่านกระบวนการนิเทศศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน และการร่วมกันพัฒนากระบวนการศึกษาภายในสถานศึกษา

พัฒนชีนี ชันทศกร และจรัส อติวิทยากรณ์ (2561) ได้ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่แปลกใหม่ในการสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรม โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างศักยภาพและการนิเทศศึกษาเพื่อหาแนวทางกิจกรรมใหม่ ๆ ใช้ในการจัดการเรียนรู้

คมกริช นุราช (2563) ได้ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

อจลา ศิริเสวีวรรณ (2563) ได้ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ การจัดหาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอและทันสมัย เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่ถูกเชื่อมโยงผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสันติสุขระหว่างคนในสังคม

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ คือ กระบวนการในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนรวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน

(3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

กรมสามัญศึกษา (2542) ได้ให้ความหมาย แหล่งเรียนรู้ คือ ถิ่นที่อยู่บริเวณ บ่อเกิด แห่งที่ หรือศูนย์รวมความรู้ที่ให้เข้าศึกษาหาความรู้ความเข้าใจ และความชำนาญ

ปิยนุช ทองพรม (2550) ได้ให้ความหมาย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ การส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ให้บรรลุผลผ่าน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย ได้มีการเลือกพัฒนาและใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552) ได้ให้ความหมาย แหล่งเรียนรู้ คือ แหล่ง หรือ สถานที่

รวม ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้ โดยแหล่งเรียนรู้มีบทบาท ดังนี้

- 1) แหล่งเรียนรู้ต้องสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ (Process of Learning) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ทั้งการเรียนรู้ของคนในชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ของตนเองอยู่แล้วและการเรียนรู้ของคนอื่น ๆ ทั้งในระบบ นอกบบและตามอัธยาศัย
- 2) เป็นแหล่งทำกิจกรรม แหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงานและแหล่งประกอบอาชีพของผู้เรียน
- 3) เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นโดยตนเอง
- 4) เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย และฝึกอบรม
- 5) เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง
- 6) สามารถเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้เรียนในเชิงรุก เข้าสู่ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง

ประหยัดและสะดวก

- 7) มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน
- 8) สื่อประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาอาชีพ

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้ให้ความหมาย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ การจัดหา จัดทำ จัดให้มีและพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาและประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และได้ให้ความหมาย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ การจัดหาให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา มีการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ตามบริบทของโรงเรียน

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ คือ การดำเนินการสำรวจ จัดทำ จัดหาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มาใช้ประกอบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา

(4) การวัดและประเมินผล

สหชาติ เหล็กขाय (2553) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล คือ การปฏิบัติงานเป็นการสังเกตพฤติกรรมการตอบโต้แบบวัดที่ไม่ได้แสดงออกด้วยภาษาหรือการทำกิจกรรมที่อาศัยทักษะความคล่องแคล่วของการเคลื่อนไหวทางกายภาพและการวัดที่ไม่เน้นการตอบสนองทางภาษา

รุ่งชัชดาพร เวระชาติ (2553) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล คือ กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของหรือบุคคล ตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่วัด

วิภา ทองหง่า (2554) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล คือ รูปแบบแผนงาน

ส่วนสุดท้ายที่บ่งบอกความสำเร็จของผู้สอน โดยผู้สอนมีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการชี้วัดดังกล่าว โดยผลการประเมินไม่ได้อยู่เพียงกรอบการศึกษา แต่รวมไปถึงชุมชนของผู้เรียน และการส่งต่อความรู้ความเข้าใจดังกล่าวไปยังผู้อื่น ซึ่งการประเมินผลสามารถประเมินได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

พิมพีใจ พุฒจัตรัส (2562) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา โดยจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลจัดให้มีการประเมินผล การเรียนทุกช่วงชั้น และมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลพร้อมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

สายถวิล แซ่ฮั่ว (2564) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ ให้สอดคล้องกับการนิเทศติดตาม วิจัยและประกันคุณภาพเพื่อสรุปผลลัพท์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามคุณลักษณะความกล้าหาญอดทน: พลังของความใฝ่ฝันและความบากบั่นพากเพียร

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล คือ กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล คือ กระบวนการวัด ประเมินผล การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เหมาะสม

(5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สุกัญ เทียนทอง (2546) ได้ให้ความหมาย การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีครูเป็นผู้นำทางวิชาการที่ใช้กระบวนการทางการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และให้สามารถศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ให้ความหมาย การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความแตกต่างของผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

คมกริช นุราช (2563) ได้ให้ความหมายการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการศึกษาที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือให้ครูได้วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมจัดทำรายการวิจัยให้เป็นระบบ และนำเสนอถือ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานการวิจัย และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาเปลี่ยนแปลง และปรับปรุง เพื่อให้เกิดเป็นนวัตกรรม หรือวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้ให้ความหมายการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้บริหารพัฒนาศักยภาพของครูให้มีความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับงานวิจัย สามารถปฏิบัติได้และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการในสถานศึกษาให้มีการจัดการส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

(6) การนิเทศการศึกษา

จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการ ที่ผู้บริหารให้การร่วมมือทางการศึกษา แนะนำช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนครูทำการปรับปรุงและดำเนินการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามเป้าหมายของการศึกษา

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา คือ การทำงานอย่างมีแบบแผน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครูเพื่อจะได้ทราบปัญหา ระบุปัญหาที่จะต้องรีบแก้ไข สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในปรับปรุงก่อนแล้วจึงวางแผนที่จะดำเนินการโดยหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ด้วยการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ ต่อจากนั้นก็ดำเนินการตามแนวนั้นตอนตามลำดับจนถึงขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจึงนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

พิมใจ พุฒจตุรัส (2562) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา คือ การศึกษาระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศและการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่อง และให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การกำหนดแนวทางและจัดระบบงานนิเทศในสถานศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ให้ความช่วยเหลือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา แนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครู รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ เพื่อให้จัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีการติดตามและมีการปรับปรุงการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการให้คำแนะนำ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน โดยสถานศึกษาทำการวางแผนดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการนิเทศด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมมีการสรุปและรายงานผลการนิเทศและนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.1 ความหมายเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

Kaufman & English (1981) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่กำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบัน และผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการ จากนั้นทำการจัดลำดับความสำคัญ และเลือกสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดเพื่อแก้ปัญหา

McCaslin & Tibeziinda (2014) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการในการจัดลำดับความสำคัญให้เป็นระบบ เป็นการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนา และการปฏิบัติโครงการ การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการกำหนดช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างกับสิ่งที่ควรจะเป็นของผลลัพธ์ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น โดยเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลจากบุคคล

พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ (2560) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาจากสภาพที่เป็นจริงไปยังสภาพที่พึงประสงค์โดยมีการกำหนดความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังต้องการให้เป็นกับสภาพที่เป็นจริงแล้วจัดการเรียงลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข

มนตรี อินตา (2562) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยลำดับความสำคัญในความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างกับสิ่งที่ควรจะเป็น โดยนำข้อมูลที่ได้จากบุคคลมาสู่การตัดสินใจ วางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ฉันทยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยนำความแตกต่างที่ได้จากการประเมินมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกความต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข และพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การประเมินเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและทราบสภาพที่พึงประสงค์หรือสภาพที่คาดหวังให้เป็น โดยมีการกำหนดความแตกต่างระหว่างช่องว่างทั้งสอง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาเรียงลำดับความสำคัญแล้วเลือกสภาพปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข เพื่อทำการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด

2.2.2 การจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin & Altrichuld (1995) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นนั้นต้องพิจารณาจากความเที่ยง ความตรงและต้องมีการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญต่อการจัดลำดับที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งประกอบด้วย

- (1) การกำหนดขนาดความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์
- (2) องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสนับสนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อความต้องการจำเป็น

(3) มีการกำหนดระดับความยากง่ายในการจัดลำดับขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

(4) มีการประเมินความเสี่ยง

(5) คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดกับส่วนอื่น ๆ ของระบบ

(6) ทำการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการแก้ไขปัญหา

สุวิมล ว่องวาณิช (2544) การประเมินความต้องการจำเป็นสามารถ จำแนกได้

2 ประเภท

(1) ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (Present หรือ Current Needs) คือ ความต้องการจำเป็นของครูในปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

(2) ความต้องการจำเป็นในอนาคต (Future Needs) คือ ความต้องการจำเป็นที่กำหนดล่วงหน้าว่าต้องการให้อะไรเกิดขึ้น และเพื่อเตรียมการรับมือหรือป้องกันปัญหา ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยใช้เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูล แบบการตอบสนองคู่ รูปแบบของการให้ตอบข้อมูล แบบตอบสนองคู่ (dual-response format) ในแบบสอบถามมีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่าข้อมูล 2 ชุด คือ 1) ระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงถึงความสำคัญ (I=Importance) และ 2) สภาพที่ควรจะเป็น เปรียบเสมือนมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายนั้นได้รับการตอบสนอง หรือระดับสัมฤทธิ์ผล (D=Degree of Success) โดยสูตรที่ใช้ในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นแต่ละวิธีมีดังนี้

(1) วิธี Mean Difference Method (MDF) เป็นการหาผลต่างของค่าเฉลี่ย I และค่าเฉลี่ย D หาได้จากสูตร

$$\text{สูตร MDF} = I - D$$

(2) วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$\text{สูตร PNI} = (I - D) \times I$$

(3) วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$\text{สูตร } PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

(4) การวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวังหรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็นและสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้แบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง – ต่ำที่กำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (Cut-Off Score)

1 คะแนน หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับที่ต่ำ แต่ผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ หมายความว่า ผลการดำเนินงานมีคุณภาพมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2 คะแนน หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับที่สูง และผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ หมายความว่า ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จในระดับดี

3 คะแนน หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับสูง แต่ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ หมายความว่า ผลการดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ ต้องรีบดำเนินการปรับปรุง แก้ไข

4 คะแนน หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับต่ำ และผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ หมายความว่า ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์แต่ไม่มีความน่าวิตกกังวล เนื่องจากหน่วยงานให้ความสำคัญไม่มากเท่าตัวบ่งชี้อื่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง PNI_{modified} มาใช้ในการวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

2.3 บริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ตั้งอยู่เลขที่ 4 ถนนท่าเรือ ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาครอบคลุม 9 อำเภอ โดยมีสถานศึกษา 21 โรงเรียน โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย มีจำนวน 5 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนแม่ระมาดวิทยาคม
2. โรงเรียนสรรพวิทยาคม
3. โรงเรียนท่าสองยางวิทยาคม
4. โรงเรียนแม่จะเรวิทยาคม
5. โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม

วิสัยทัศน์ (Vision)

“บริหารจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

“Education Administration and Student Quality Development for Sustainable Development”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต และมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ
3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยและพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. บริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์ (Target)

1. ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มีคุณลักษณะ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชา มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต และมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21
2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะ ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ
3. สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยและพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
5. ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน

ค่านิยมร่วมองค์กร (Core Value)

“บริการด้วยใจ สู่เป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน” Service mind for student quality
นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1. ด้านความปลอดภัย
 - 1.1 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัย พร้อมเสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้นให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการทุกคนจากความปลอดภัยทุกรูปแบบ
 - 1.2 ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมของสำนักงาน และสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - 1.3 เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) ให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการ
2. ด้านโอกาสและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.1 บริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนในสังกัดเข้าถึงโอกาส ความเสมอภาค และได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานท้องถิ่น สังคม และการพัฒนาประเทศ

2.2 บริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

2.3 ส่งเสริมเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกอาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

2.4 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนในสังกัดเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษาและช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบ

3. ด้านคุณภาพ

3.1 ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาให้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้น สมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษาให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นและบริบท

3.2 พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.3 บริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคตและมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การมีอาชีพ มีงานทำและส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.4 ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและการประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่กับการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิต มาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียนในสถานศึกษา

3.5 พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

4. ด้านประสิทธิภาพ

4.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

4.2 นำนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.3 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

4.4 ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนที่มี
วัตถุประสงค์เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4.5 เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับ
กระบวนการนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)
และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

จุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1. พัฒนาระบบการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา
2. พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง นักเรียนได้รับการศึกษาขั้น
พื้นฐานอย่างทั่วถึง
3. นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรม เคารพในสถาบันหลักของชาติ
4. น้อมนำศาสตร์พระราชชาในหลวงรัชกาลที่ 9 และพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน
5. ผู้เรียนมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
6. ยกระดับผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น
7. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะสู่มืออาชีพอย่างมี
คุณภาพ
8. สถานศึกษานำนวัตกรรม เทคโนโลยี แพลตฟอร์มดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา
9. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อ
เสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน
ของการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา และด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยสูง
กว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือการจัดการเรียน
การสอนในโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน และกลยุทธ์
การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) กลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์
2) กลยุทธ์ยกระดับการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ 3) กลยุทธ์ปฏิรูป
การบริหารบุคลากรเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ 4) กลยุทธ์ขับเคลื่อนการจัดการเรียน
การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม 5) กลยุทธ์ร่วมมือกับ
ชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียน 6) กลยุทธ์
ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ 7) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วย
เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์

คมกริช นุราช (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อจลา ศิริเสรีวรรณ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะของคนในสังคม 5.0 พบว่ากรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและการประเมินผล โดยมีกรอบแนวคิดทักษะของคนในสังคม 5.0 ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะดิจิทัล 3) ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลการตีความและตอบสนองต่อความรู้และสารสนเทศ 4) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการสืบค้นทางวิทยาศาสตร์เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน 5) ทักษะการบริหารจัดการคน และ 6) ทักษะการค้นหาและสร้างคุณค่าผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมองค์ประกอบของทักษะของคนในสังคม 5.0 ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และสืบค้นทางวิทยาศาสตร์เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน รองลงมา คือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลการตีความและตอบสนองต่อความรู้และสารสนเทศ ทักษะการบริหารจัดการคน ทักษะการค้นหาและการสร้างคุณค่าและทักษะดิจิทัล ตามลำดับ และพิจารณารายข้อ พบว่า ทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 0.262 ($PNI_{mod} = 0.262$)

นฤมล รัตนอ่อน (2563) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 6) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

อรศณิยาพร ศรีสองเมือง (2564) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ควรได้รับการพัฒนาโดยสามารถเรียงลำดับ ดังนี้ 1) การพัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ และ 5) การจัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

อิสทอนท์ อีแต (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{mod} = 0.12$) และด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการต่ำสุด ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และการแนะแนวการศึกษา ($PNI_{mod} = 0.05$) เท่ากัน

ศิริวัฒน์ บุญโตนด และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมเท่ากับ 0.399 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ด้านการบริหารและการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดและพัฒนาการเรียนรู้และด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามลำดับ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Chester (1966) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารของผู้บริหารโรงเรียนทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพสูงเกิดจากการส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน อภิปรายปัญหาการเรียนการสอนแลกเปลี่ยนกัน เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอนมีวิทยากรมาบรรยาย ประชุมปฏิบัติการด้านเทคนิคการสอน การสร้างและการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

Atjonen (1994) ได้ศึกษาเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือการบริหารและการพัฒนาครูในโรงเรียน ประสิทธิภาพและความเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าโรงเรียนในประถมศึกษาได้รับการเรื่องหลักสูตรสถานศึกษามากเกินไปและมีการเปลี่ยนแปลงซ้ำ และพบว่าครูไม่สามารถออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาได้

Atria (2000) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบการประกันคุณภาพของรัฐอิลินอยส์ และกระบวนการวางแผนพัฒนาของครูเมืองชิคาโก ที่มีทัศนคติต่อการปรับปรุงโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการประกันคุณภาพของรัฐอิลินอยส์ และกระบวนการวางแผนพัฒนาของครูเมืองชิคาโกที่มีทัศนคติต่อการปรับปรุงโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการวางแผนเพื่อปรับปรุงและประกันคุณภาพของรัฐอิลินอยส์ ส่งผลในทางบวกต่อทัศนคติของครูที่มีต่อการปรับปรุงโรงเรียน

Brophy (2006) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเมืองฮาร์ทฟอด ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้ เพราะครูมีงานในหน้าที่หลายอย่างนอกเหนือจากการสอน มีเวลาที่จะเตรียมทำสื่อ นวัตกรรม และไม่มีเวลาหาเรื่องจัดหาสื่อจากคอมพิวเตอร์

Agthe (2007) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่และครูในด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องร่วมกันทำเป็นหมู่คณะ โดยทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไปควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรของโรงเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน และมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน และสถิติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการจากงานวิจัย บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

3.1.2 สังเคราะห์และร่างกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการ โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

3.2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567 โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 264 คน รวมทั้งสิ้น 279 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567)

3.2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงและครูจำนวน 160 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

โรงเรียน	ประชากร(คน)		กลุ่มตัวอย่าง(คน)	
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู
โรงเรียนแม่ระมาด วิทยาคม	3	47	1	28
โรงเรียนสรรพวิทยาคม	5	130	1	78
โรงเรียนท่าสองยาง วิทยาคม	3	42	1	25
โรงเรียนแม่จะรา วิทยาคม	2	25	1	16
โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม	2	20	1	13
รวม	15	264	5	160

3.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

3.2.3 เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็น ตามระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เพื่อนำข้อมูลมาจัดเรียงลำดับความสำคัญและวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผล 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) การนิเทศการศึกษา คุณภาพภายใน รวมทั้งหมด 49

ข้อ โดยมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ชนิดตอบสนองรายการคู่ (Dual Response) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามน้ำหนักตัวเลือก ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความต้องการจำเป็นในการพัฒนา งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended question)

3.2.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.2.4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.4.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อกำหนดขอบเขตของข้อคำถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

3.2.4.3 สร้างแบบสอบถาม และนำแบบร่างแบบประเมินความต้องการจำเป็นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าวิจัยเพื่อตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามในด้านเนื้อหา ภาษา ความถูกต้อง และนำข้อเสนอแนะมาแก้ไข ปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.4.4 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC)

3.2.4.5 ปรับปรุงเครื่องมือจากการพิจารณาค่า IOC ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาข้อที่มี $IOC > 0.5$ และในส่วนข้อคำถามที่มี $IOC < 0.5$ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยได้ติดต่อผอ.สถานศึกษาผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน

3.2.4.6 ค่า IOC ของข้อแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1

3.2.4.7 นำแบบแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของ

แบบสอบถาม โดยใช้สูตรแอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าค่าความเชื่อมั่น อยู่ที่ระดับ 0.986

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.2.5.1 ติดต่อขอหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม

3.2.5.2 ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยส่งแบบสอบถามผ่าน Google form ถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.2.5.3 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ และนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

3.2.6.1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.2.6.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปรผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของ

การดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.6.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยสรุปเป็นประเด็นสำคัญและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3.2.6.4 ทำการวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง(PNI_{modified}) ของ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2544) ซึ่งเป็นการหาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{mod} = \frac{(I - D)}{D}$$

PNI_{mod} หมายถึง ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ (Importance) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

D หมายถึง สภาพปัจจุบัน (Degree of success) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

3.2.6.5 จัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา และวิเคราะห์หาค่าระดับความต้องการจำเป็น (PNI) ที่มีค่ามากที่สุดไปน้อยที่สุด

3.2.6.6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เพื่อหาการบริหารงานวิชาการที่ต้องการปรับปรุงสูงสุด

3.3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ศึกษาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และศึกษาเอกสาร ดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.3.1.1 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

3.3.1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนต่อไป

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

3.3.2.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3.3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์

(1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสาร ตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2545)

(2) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากข้อมูลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

(3) นำข้อมูลเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ

(4) ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

(5) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

3.3.3.1 ติดต่อขอหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ สาขาการบริหาร การศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลด้วยการ สัมภาษณ์

3.3.3.2 ดำเนินการติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิที่สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล พร้อม นัดวันเวลาและสถานที่

3.3.3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์

3.3.3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลและทำการสรุป ประเด็นแนวทางในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.3.4 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียน มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยนำ แนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิมาดำเนินขั้นตอน ปรับปรุง แก้ไข และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อ พิจารณาและนำข้อเสนอไปปรับปรุง แก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือและสถิติ พื้นฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคณิตศาสตร์ในการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยวิธีสหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้ สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานวิชาการ เป็นการหาความ ต้องการจำเป็นที่หาความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีสูตรในการ คำนวณ

$$PNI_{\text{mod}} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ

PNI_{mod} แทน ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานวิ

I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์

D แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
- 4.3 แนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 165 คน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล แสดงจำนวนร้อยละ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การแสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n = 165)	
	จำนวน	ร้อยละ
1 เพศ		
1.1) ชาย	80	48.48
1.2) หญิง	85	51.52
2 ช่วงอายุ		
2.1) 21-30 ปี	93	56.36
2.2) 31-45 ปี	50	30.30
2.3) 45 ปีขึ้นไป	22	13.34
3 ตำแหน่ง		
3.1) ผู้บริหารสถานศึกษา	5	3.03
3.2) ครู	160	96.97
4 วุฒิการศึกษา		
4.1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.0
4.2) ปริญญาตรี	125	75.76
4.3) สูงกว่าปริญญาตรี	40	24.24
5 ประสบการณ์ในการทำงาน		
5.1) น้อยกว่า 5 ปี	58	35.15
5.2) 5-10 ปี	56	33.94
5.3) มากกว่า 10 ปี	51	30.91
6 ขนาดโรงเรียน		
6.1) กลาง	31	18.79
6.2) ใหญ่	55	33.33
6.3) ใหญ่พิเศษ	79	47.88

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 48.48 เป็นเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 51.52 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 21 ถึง 30 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 31 ถึง 45 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 มีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.34 ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 75.76 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.24 ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 35.15 มี ประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 5 ถึง 10 ปี

จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 30.91 ผู้ตอบแบบสอบถามสอนอยู่ในขนาดโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 31 คน คิดเป็น ร้อยละ 18.79 สอนอยู่ในขนาดโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ สอนอยู่ในขนาดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 47.88

4.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและ ประเมินผล 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) การนิเทศการศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังตารางที่ 4.2.1

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ด้านที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.29	0.89	ปานกลาง	4.38	0.66	มาก	0.333	3
2	การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้	3.35	0.89	ปานกลาง	4.39	0.64	มาก	0.313	6
3	การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.30	0.91	ปานกลาง	4.45	0.60	มาก	0.350	1
4	การวัดและประเมินผล	3.31	0.89	ปานกลาง	4.39	0.63	มาก	0.327	5
5	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.24	0.91	ปานกลาง	4.36	0.63	มาก	0.346	2
6	การนิเทศการศึกษา	3.32	0.88	ปานกลาง	4.41	0.60	มาก	0.329	4
รวม		3.30	0.89	ปานกลาง	4.39	0.63	มาก	0.330	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า

โดยรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.330 ($PNI_{mod} = 0.330$) เมื่อพิจารณาทางด้าน ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{mod} = 0.350$) รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{mod} = 0.346$) และด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการการเรียนรู้ ($PNI_{mod} = 0.313$)

ตารางที่ 4.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI_{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกัน วางแผนและวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.24	0.923	ปานกลาง	4.42	0.663	มาก	0.3642	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกัน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหา และความ ต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน	3.29	0.884	ปานกลาง	4.35	0.679	มาก	0.3222	5
3	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.41	0.876	ปานกลาง	4.36	0.663	มาก	0.2786	6

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
4	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกัน กำหนดสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ เป้าหมาย ทักษะในศตวรรษที่ 21 ในหลักสูตร สถานศึกษา	3.24	0.871	ปาน กลาง	4.38	0.639	มาก	0.3519	2
5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ หลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง	3.27	0.906	ปาน กลาง	4.35	0.695	มาก	0.3303	4
6	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการนำผลการ ประเมินมาปรับปรุง แก้ไขหลักสูตร สถานศึกษาให้ เหมาะสม	3.28	0.901	ปาน กลาง	4.43	0.637	มาก	0.3506	3
รวม		3.29	0.890	ปาน กลาง	4.38	0.660	มาก	0.333	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.29) เมื่อพิจารณาในข้อด้าน พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมใน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.41) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกัน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหา และความต้องการของชุมชนเพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.29) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนและวิเคราะห์ เอกสารต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป้าหมาย ทักษะในศตวรรษที่ 21 ในหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) เมื่อพิจารณาในรายชื่อของด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนและวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหา และความต้องการของชุมชนเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน และผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.35$)

การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.333 เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนและวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{mod} =0.3642) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป้าหมาย ทักษะในศตวรรษที่ 21 ในหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{mod} =0.3519) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{mod} =0.2786)

ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาระบบการการเรียนรู้

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูจัดทำ แผนการจัดการ เรียนรู้ให้สอดคล้อง กับหลักสูตร สถานศึกษา	3.36	0.833	ปาน กลาง	4.44	0.608	มาก	0.3214	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูให้มี รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ หลักสูตร สถานศึกษา	3.45	0.815	ปาน กลาง	4.43	0.627	มาก	0.2841	8
3	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูให้จัดการ เรียนรู้ที่คำนึงถึง ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของ ผู้เรียน	3.32	0.861	ปาน กลาง	4.38	0.639	มาก	0.3193	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูให้จัดทำ ข้อมูลผู้เรียนเป็น รายบุคคลเพื่อ จัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของ ผู้เรียน	3.22	0.963	ปาน กลาง	4.31	0.650	มาก	0.3385	3
5	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูให้จัดการ เรียนรู้เน้นคุณธรรม	3.41	0.876	ปาน กลาง	4.33	0.691	มาก	0.2698	9

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
	จริยธรรม คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ตาม จุดมุ่งหมายของการ จัดการศึกษา								
6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูให้มีการ วัดการประเมินที่ หลากหลาย สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง และมาตรฐาน การศึกษา	3.38	0.927	ปาน กลาง	4.42	0.616	มาก	0.3077	6
7	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำผล การประเมินมา ปรับปรุง และ พัฒนาการจัดการ เรียนรู้ให้ผู้เรียน เกิดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น	3.30	0.837	ปาน กลาง	4.42	0.626	มาก	0.3394	1
8	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและ สนับสนุนครูให้ จัดการเรียนรู้แก่ ผู้เรียนจาก ประสบการณ์จริง	3.37	0.951	ปาน กลาง	4.38	0.638	มาก	0.2997	7
9	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครู เข้ารับ การอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาต่อ เพื่อนำความรู้มาใช้ จัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน	3.30	0.951	ปาน กลาง	4.42	0.645	มาก	0.3394	1

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
	รวม	3.35	0.890	ปานกลาง	4.39	0.637	มาก	0.313	-

กลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้เน้นคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.22$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) เมื่อพิจารณาในรายด้านของการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.31$)

การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.313 เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครู เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาต่อเพื่อนำความรู้มาใช้ในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (PNI_{mod} =0.3394) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน (PNI_{mod} =0.3385) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้เน้นคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (PNI_{mod} =0.2698)

ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหาร สถานศึกษากำหนด นโยบาย วางแผนใน การจัดหาและ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีในการ เรียนรู้	3.28	0.974	ปาน กลาง	4.43	0.646	มาก	0.3506	7
2	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูให้มีการวิเคราะห์ สื่อ นวัตกรรมใน การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้สอดคล้อง กับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3.3	0.907	ปาน กลาง	4.46	0.579	มาก	0.3515	5
3	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูในการพัฒนา และจัดทำสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่มี คุณภาพและ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของการ เรียนรู้	3.31	0.948	ปาน กลาง	4.45	0.579	มาก	0.3444	8
4	ผู้บริหาร สถานศึกษา สนับสนุน ครูในการ จัดเตรียมอุปกรณ์	3.3	0.939	ปาน กลาง	4.46	0.639	มาก	0.3515	5

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
	สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย								
5	ผู้บริหาร สถานศึกษาอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนได้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสมผ่านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.28	0.888	ปาน กลาง	4.44	0.588	มาก	0.3537	4
6	ผู้บริหาร สถานศึกษาจัด แหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาให้เอื้อ ต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของครู	3.35	0.868	ปาน กลาง	4.45	0.599	มาก	0.3284	9
7	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูและผู้เรียนให้ใช้ แหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอก สถานศึกษา	3.32	0.875	ปาน กลาง	4.41	0.625	มาก	0.3283	10
8	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูในการพัฒนา ความรู้ในการสร้าง สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาสำหรับครู	3.30	0.865	ปาน กลาง	4.47	0.600	มาก	0.3545	3
9	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูให้มีการ ประเมินผลคุณภาพ ของสื่อการสอน	3.30	0.958	ปาน กลาง	4.50	0.559	มาก	0.3636	2

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
10	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูให้นำผลการ ประเมินมาปรับปรุง สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีให้มี คุณภาพ ตาม เป้าหมายของ หลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรของ สถานศึกษา	3.25	0.872	ปาน กลาง	4.46	0.579	มาก	0.3723	1
รวม		3.30	0.910	ปาน กลาง	4.45	0.600	มาก	0.3500	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.35$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูและผู้เรียนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.32$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้นำผลการประเมินมาปรับปรุง สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรของสถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) เมื่อพิจารณาในรายข้อของการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการประเมินผลคุณภาพของสื่อการสอน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}= 4.50$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูในการพัฒนาความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับครู อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูและผู้เรียนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.41$)

การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.3500 เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้นำผลการประเมินมาปรับปรุง สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรของ สถานศึกษา ($PNI_{mod} = 0.3723$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการประเมินผล คุณภาพของสื่อการสอน ($PNI_{mod} = 0.3636$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมครูและผู้เรียนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ($PNI_{mod} = 0.3283$)

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI_{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู กำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือ ที่ใช้ในการวัด ประเมินผลให้มี คุณภาพ สอดคล้อง มาตรฐานการศึกษา	3.32	0.868	ปาน กลาง	4.32	0.644	มาก	0.3012	9
2	ผู้บริหาร สถานศึกษาจัดทำ กลยุทธ์ของ สถานศึกษามุ่งเน้น คุณภาพการศึกษา	3.28	0.901	ปาน กลาง	4.35	0.613	มาก	0.3262	4
3	ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู ร่วมกันจัดทำ แผนปฏิบัติการ ประจำปี เพื่อ รองรับการ ปฏิบัติงานประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.32	0.917	ปาน กลาง	4.44	0.618	มาก	0.3373	3

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
4	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูให้พัฒนา เครื่องมือวัดและ ประเมินที่ หลากหลาย	3.27	0.791	ปาน กลาง	4.42	0.645	มาก	0.3517	1
5	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูให้มีการ ตรวจสอบเครื่องมือ วัดและประเมินผล อย่างต่อเนื่อง	3.24	0.84	ปาน กลาง	4.36	0.673	มาก	0.3457	2
6	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ให้ครูวัดผล ประเมินผลตาม สภาพจริงจาก กระบวนการปฏิบัติ และผลงาน	3.33	0.891	ปาน กลาง	4.39	0.611	มาก	0.3183	7
7	ผู้บริหาร สถานศึกษาสะท้อน ผลการวัด ประเมินผลเพื่อ ปรับปรุงเครื่องมือที่ ใช้วัดผลให้มี คุณภาพ	3.32	0.848	ปาน กลาง	4.38	0.618	มาก	0.3193	6
8	ผู้บริหาร สถานศึกษา ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา	3.33	0.864	ปาน กลาง	4.38	0.629	มาก	0.3153	8

การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.3270 เมื่อพิจารณารายชื่อ ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินที่หลากหลาย (PNI_{mod} =0.3517) รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (PNI_{mod} =0.3457) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ประเมินผลให้มีคุณภาพ สอดคล้องมาตรฐานการศึกษา (PNI_{mod} =0.3012)

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน	3.33	0.933	ปานกลาง	4.38	0.648	มาก	0.3153	8
2	ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ	3.28	0.934	ปานกลาง	4.35	0.633	มาก	0.3262	6
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้	3.28	0.909	ปานกลาง	4.33	0.608	มาก	0.3201	7
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม	3.22	0.918	ปานกลาง	4.36	0.616	มาก	0.3540	5

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
	ครูให้มีทักษะความรู้ ด้านการวิจัยเพื่อ การพัฒนา								
5	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม และสนับสนุนครูนำ ผลการประเมินใน ชั้นเรียน มาทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษา	3.20	0.878	ปาน กลาง	4.36	0.643	มาก	0.3625	2
6	ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู ร่วมกันสร้าง เครือข่ายการวิจัย กระบวนการจัดการ เรียนรู้ภายในและ ภายนอก สถานศึกษา	3.19	0.917	ปาน กลาง	4.34	0.658	มาก	0.3605	4
7	ผู้บริหาร สถานศึกษาจัดให้มี การรวบรวมและ เผยแพร่งานวิจัย เพื่อการเรียนรู้	3.20	0.871	ปาน กลาง	4.38	0.618	มาก	0.3688	1
8	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ครูให้มีการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่าง สม่ำเสมอ	3.21	0.901	ปาน กลาง	4.37	0.627	มาก	0.3614	3
	รวม	3.24	0.910	ปาน กลาง	4.36	0.630	มาก	0.3460	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันสร้างเครือข่ายการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) เมื่อพิจารณาในรายข้อของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการรวบรวมและเผยแพร่งานวิจัยเพื่อการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.33$)

การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.3460 เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการรวบรวมและเผยแพร่งานวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ($PNI_{mod} = 0.3688$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูนำผลการประเมินในชั้นเรียน มาทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ($PNI_{mod} = 0.3625$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ($PNI_{mod} = 0.3153$)

ตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหาร สถานศึกษามีการ วางแผนการนิเทศ งานวิชาการ และ การเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา	3.35	0.909	ปาน กลาง	4.42	0.606	มาก	0.3194	5
2	ผู้บริหาร สถานศึกษามีการ จัดทำแผนการนิเทศ	3.38	0.873	ปาน กลาง	4.38	0.620	มาก	0.2959	7
3	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม ให้ครูมีส่วนร่วมใน การกำหนดรูปแบบ การนิเทศ	3.35	0.84	ปาน กลาง	4.41	0.595	มาก	0.3164	6
4	ผู้บริหาร สถานศึกษามีการ ดำเนินการนิเทศ ด้วยวิธีการที่ หลากหลายและ ต่อเนื่อง	3.26	0.833	ปาน กลาง	4.41	0.563	มาก	0.3528	1
5	ผู้บริหาร สถานศึกษามีการ สรุปผลและรายงาน ผลการนิเทศ	3.30	0.885	ปาน กลาง	4.41	0.584	มาก	0.3364	3
6	ผู้บริหาร สถานศึกษามีการ ติดตามและ ปรับปรุงวิธีการ นิเทศให้มีคุณภาพ	3.31	0.853	ปาน กลาง	4.41	0.605	มาก	0.3323	4

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mod}	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
7	ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม และสนับสนุนครูนำ ผลการนิเทศมา ปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการ เรียนการสอนของ ครู	3.28	0.934	ปาน กลาง	4.42	0.596	มาก	0.3476	2
	รวม	3.32	0.880	ปาน กลาง	4.41	0.600	มาก	0.3290	-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนการนิเทศ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการนิเทศ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) เมื่อพิจารณาในรายข้อของการนิเทศการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามี การวางแผนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนการนิเทศ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.38$)

การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.3290 เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีดัชนีความ ต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและ ต่อเนื่อง (PNI_{mod} =0.3528) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูนำผลการ

นิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ($PNI_{mod} = 0.3476$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนการนิเทศ ($PNI_{mod} = 0.2959$)

4.3 ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า ด้านที่มีความจำเป็นในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, ด้านการนิเทศการศึกษา, ด้านการวัดและประเมินผล และด้านกระบวนการการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้นำด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดมาศึกษาหาแนวทาง ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

โดยแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

ก่อนที่จะมีการสนับสนุนนโยบายด้านต่าง ๆ ขององค์กรนั้นต้องมีการ SWOT จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ขององค์กรโดยรวมก่อน จากนั้นทำการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ เมื่อได้วางนโยบายแล้วทำการวางแผนงานในการปฏิบัติงานประจำปี ในด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้จะทำการสอบถามความต้องการของครูและบุคลากรก่อน จากนั้นทำการส่งเสริมและสนับสนุน เช่น การอบรมการใช้ AI ให้บุคลากรขององค์กรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของครู หรือถามหาความต้องการของครูเพื่อสนองความต้องการได้ถูกจุด เช่น การส่งครูไปอบรมพัฒนาสื่อการสอน หรือการจัดสรร พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ครูเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ หลังจากนั้นทำการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินการ หลังจากดำเนินงานตามแผนงานที่ได้วางไว้แล้วทำการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ผลการดำเนินการ พร้อมถอดบทเรียนสรุปผลการดำเนินการและทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน(PLC) ระหว่างครูกับครู และครูกับผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2

ผู้บริหารต้องวางแผนงานในการพัฒนาบุคลากร เริ่มจากการวิเคราะห์ความสามารถบุคลากร จากนั้นทำการกำหนดแนวทางในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้แก่บุคลากรครู เช่น ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพรายวิชา ความรู้ในการจัดทำหลักสูตร แผนงาน เป็นต้น โดยผู้บริหารเป็นผู้รับฟังปัญหา ความต้องการของครู เพื่อที่จะวางแผนในการพัฒนาบุคลากรได้ถูกจุด เมื่อทำการวางแผนงานแล้วทำการจัดสรรงบประมาณ แล้วลำดับความสำคัญในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อที่จะสนับสนุนความต้องการจำเป็นที่มากที่สุดก่อน โดยแบ่งงบประมาณไว้ 2 ส่วนงบประมาณที่ลงสู่ห้องเรียน และงบสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อดำเนินการตามแผนงานไว้แล้วทำการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันกับครู เพื่อทำการแก้ไขปัญหา รวมถึงการสนับสนุนต่อยอดนวัตกรรม

สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารนั้นต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการดำเนินงาน สนับสนุนการจัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้ในองค์กร

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3

ผู้บริหารมีการวิเคราะห์องค์กรร่วมกันโดยเริ่มจากการสอบถามความต้องการของครูจากการสำรวจ(SWOT/SOAR) เมื่อทราบความต้องการของครูแล้วทำการ วางแผน เชื้องโยงงานเข้ากับงานงบประมาณ แผนงานองค์กร และดำเนินจัดคนรับผิดชอบงานพร้อมลำดับความต้องการจำเป็นควบคู่กับลำดับความสำคัญ จากนั้นทำการลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางไว้ เมื่อปฏิบัติตามแผนงานแล้วทำการนิเทศ ติดตาม วางแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในงบประมาณปีถัดไป นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีการหาพันธมิตร จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรสนับสนุนครูในการพัฒนาสื่อและทรัพยากรทางการศึกษา

สรุป แนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นดังนี้

1. ผู้บริหารสอบถาม วิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพของครูและบุคลากร

เริ่มจากการวิเคราะห์สถานการณ์ขององค์กรโดยใช้เครื่องมือ เช่น SWOT หรือ SOAR เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมถึงการสอบถามความต้องการของครูและบุคลากรในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ เช่น สอบถามความต้องการชนิดของสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีที่ช่วยเสริมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์ ของ ปฏิญญา มุขสาร (2563) ที่กล่าวว่า ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เริ่มจากการสำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และแผนงานปฏิบัติงาน

เมื่อทราบข้อมูลพื้นฐานแล้ว ผู้บริหารจะกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองความต้องการของครูและบุคลากรดังกล่าว พร้อมวางแผนงานในระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นการเชื่อมโยงงานพัฒนาสื่อกับแผนงานขององค์กร และทำการจัดสรร แบ่งส่วนงบประมาณให้เหมาะสม สอดคล้องกับ แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์ ของ ปฏิญญา มุขสาร (2563) ที่กล่าวว่า ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบายของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรและดำเนินการตามแผนงาน

ทำการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ โดยให้ความสำคัญกับความจำเป็นเร่งด่วนก่อน เช่น การจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร ได้แก่ การอบรมครูในด้านเทคโนโลยีหรือการพัฒนาสื่อเฉพาะทาง สอดคล้องกับ แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปี

ที่ 1 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของ พรประภา ศิลารักษ์ และ สติพร เขาวนชัย (2564) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณ และจะซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ที่จำเป็นในการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อ พร้อมจัดอบรมพัฒนาความรู้และอำนวยความสะดวกในการผลิต พัฒนา และจัดเก็บสื่อให้กับครู และยังคงคล้องกับ แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ของ ธันยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเกี่ยวกับพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อหรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลง สนับสนุน ให้ครูสร้างสรรค์และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของครูผู้สอน

4. ผู้บริหารดำเนินติดตามผลการดำเนินงาน

หลังจากแผนงานได้รับการอนุมัติและงบประมาณถูกจัดสรรแล้ว ผู้บริหารจะนำแผนไปปฏิบัติ พร้อมดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กรและการเรียนการสอน สอดคล้องกับ แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของ พรประภา ศิลารักษ์ และ สติพร เขาวนชัย (2564) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามการใช้สื่อ เทคโนโลยี และ แหล่งรู้จากการ ตรวจสอบรายงานการประเมินโครงการการผลิตและพัฒนาสื่อ

5. ผู้บริหารทำการประเมินผล ถอดบทเรียน และปรับปรุงพัฒนา

เมื่อสิ้นสุดกระบวนการ ผู้บริหารทำการประเมินผลเพื่อวิเคราะห์ข้อดีและข้อบกพร่องของโครงการ พร้อมถอดบทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านมาผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ระหว่างครูและผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงแผนงานในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรได้อย่างสมบูรณ์ สอดคล้องกับ แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของ พรประภา ศิลารักษ์ และ สติพร เขาวนชัย (2564) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินผลการใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งรู้จากการ ตรวจสอบรายงานการประเมินโครงการการผลิตและพัฒนาสื่อ และสอดคล้องกับ แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์ ของ ปฏิญญา มุขสาร (2563) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมและโครงการที่ได้ดำเนินการจัดตามนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปีการศึกษา 2567 จำนวน 5 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จำนวน 165 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 5 คน และครูผู้สอนจำนวน 160 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เป็นดังนี้

5.1.1.1 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$)

5.1.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

5.1.1.3 การประเมินความต้องการจำเป็น(PNI_{mod}) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า โดยรวม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.330 (PNI_{mod} =0.330) เมื่อพิจารณารายด้านด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (PNI_{mod} =0.350) รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (PNI_{mod} =0.346) และด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ (PNI_{mod} =0.313)

5.1.2 แนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ในด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นดังนี้

ผู้บริหารมีบทบาทในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์กร และบุคลากรผ่านการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ SWOT หรือ SOAR เพื่อเข้าใจ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ขององค์กร พร้อมกับสอบถาม และรวบรวมข้อมูลความต้องการของครูและบุคลากรใน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติ พร้อมวางแผนงานในระยะสั้นและระยะยาว โดยเชื่อมโยงงานด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เข้ากับแผนปฏิบัติงานขององค์กร และทำการจัดสรร แบ่งส่วนงบประมาณ รวมถึงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยให้ความสำคัญกับความจำเป็นเร่งด่วนก่อน หลังจากแผนงานได้รับการอนุมัติ ผู้บริหารจะนำแผนไปปฏิบัติ พร้อมดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อมั่นใจว่าสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กรและการเรียนการสอน เมื่อสิ้นสุดกระบวนการผู้บริหารทำการประเมินผล วิเคราะห์ข้อดีและข้อบกพร่องหลังปฏิบัติการ พร้อมถอดบทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ระหว่างครูและผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงแผนงานให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรได้อย่างสมบูรณ์

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ทั้งนี้เป็นแบบนี้เพราะว่า ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และก้าวกระโดดทำให้สถานศึกษาต้องมีการปรับตัว มีการนำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินนาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายนั้นเกิดจากการ มีวัสดุ อุปกรณ์ที่เพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา แต่อย่างไรก็

ตามค่าใช้จ่ายในการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้บางประเภทมีค่าดำเนินการค่อนข้างสูง หากใช้ในคราวเดียวจะทำให้ส่วนงานที่มีความต้องการจำเป็นเป็นเร่งด่วนไม่ได้รับการแก้ไข ฉะนั้นแล้วต้องมีการจัดสรรแบ่งส่วนงบประมาณใช้ในส่วนที่จำเป็นก่อนใช้ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรประภา ศิลารักษ์ และสธิพร เซวณชัย (2564) ที่กล่าวว่า สถานศึกษามีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ดังนั้นจึงต้องมีการจัดสรรทรัพยากรในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนรวมถึงแหล่งเรียนรู้มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ผู้บริหารต้องนำงบประมาณไปใช้บริหารในส่วนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนก่อน นอกจากนี้ภาระงานของครูที่มีมากเกินไปทำให้ครูไม่เวลาในการจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ทำให้เกิดการจัดการเรียนการสอนได้ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุณิศรา จิตระยวณิช (2562) ที่กล่าวว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้สำหรับครู เนื่องจากเป็นตัวช่วยในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มวลประสบการณ์ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนมีเป้าหมายในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรม พานิชเจริญ (2566) ที่กล่าวว่า การจัดบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมเป้าหมายการเรียนรู้ให้นักเรียนนั้นไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากสภาพแวดล้อมเดิม หากแต่เกิดจากสภาพแวดล้อม บรรยากาศ สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปะราลี อร่ามดวง (2563) ที่ได้ทำเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความไว้วางใจ ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

5.2.2 จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ทั้งนี้เป็นแบบนี้เพราะว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับด้านการพัฒนาการเรียนรู้ออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธันนาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ที่กล่าวว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนครู และบุคลากรให้มีความรู้ในการออกแบบการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน และทำการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความถนัดของผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติจริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งชัชดาพร เวะชาติ (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นจะต้องเกิดจากการที่ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายมีความแตกต่างตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน และครูต้องมีการจัดกระบวนการสอนที่สร้างองค์ความรู้ให้ผู้เรียน รวมถึงสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันดีงามให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ บุญโตนดและคณะ (2565) ที่ได้ทำเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้

5.2.3 ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ด้านการพัฒนาสื่อและ

แหล่งเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องมีการวางแผนในการสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีระบบ โดยมีการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พร้อมกับการสอบถามความต้องการของครู และบุคลากรในด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เมื่อทราบถึงปัญหาแล้วผู้บริหารจึงทำการสนับสนุนครูให้มีการผลิตสื่อ สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ และสอนให้ครูเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ในการวางแผนการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ และการเลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสม ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการเรียน และเหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ บุญโตนด และคณะ (2564) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมครูผู้สอนให้วิเคราะห์การเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล และวางแผนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยการใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมอำนวยความสะดวกให้ครู โดยการจัดสรรหาวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน เพราะสื่อการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เป็นความรู้ได้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมา มาลาแฉจันทร์ (2557) ที่กล่าวว่า การผลิตสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ เสาวภา นิสมโกมล (2558) ที่ได้ทำวิจัย กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาพลเมืองคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตาก สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย ควรนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตาก ไปใช้ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

5.3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ควรนำผลการศึกษาระเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ไปใช้เพื่อส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

5.3.2.2 ควรมีการเปรียบเทียบกับระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันว่า ขนาดของโรงเรียนส่งผลกับความต้องการเป็นจำเป็นหรือไม่

5.3.2.3 ควรศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานด้านอื่น เช่น การบริหารงานบุคคล การบริการงานงบประมาณและสินทรัพย์ เพื่อทราบสภาพปัญหาของโรงเรียนในด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา. (2558). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ(ศรีวิทยาการ).
การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กษมา มาลาแฉจันทร์. (2557). การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนที่ปังก
กรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา
An Online Journal of Education, 9(4), 194-205.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). เอกสารชุดประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากรมสามัญศึกษา เล่ม
4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และ พัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560ก). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กุลิสรา จิตรขญาณิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คมกริช นุราช. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา:
ซานเมืองการพิมพ์.
- จันทร์านิ สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- จิณณญาพัจน์ โคตรหลักคา. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. **พิมพ์ครั้งที่ 5**. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ฉันทยาภรณ์ สังข์เมือง. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2559). การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล รัตน์อ่อน. (2563). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. รายงานวิจัยปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- นุชรี เนียมรัตน์. (2562). การบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฎิญา มุขสาร. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เหลี่ยม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนางานบริหารวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปะราลี อารัมดวง. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความไว้วางใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ. (2560). นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษา ยุคใหม่. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.

- พัฒนชีนี ชันทศกร และจรัส อติวิทยากรณ์. (2561). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส. การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9. [สงขลา].
- พัทธ์ธีรา รัตนชัย. (2550). การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ช่วงชั้นที่ 3-4) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พิมพ์ใจ พุฒจิตร์ส. (2562). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- พรประภา ศิลารักษ์, และสธิพร เขาวนชัย. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงาน วิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. ศึกษาสาตรสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพรหม พานิชเจริญ. (2566). ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี อินตา. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่. รายงานวิจัยปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา. สาขาวิชาการบริหารศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2557). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น: สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บริษัทเซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอร์ จำกัด.
- วิภา ทองหง่า. (2554). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวัฒน์ บุญโตนด, และคณะ. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน วิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิจิตร. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566, 6 ธันวาคม). ข่าวสารและกิจกรรม. สืบค้นจาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>

- สมัย ชารมालย์. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน
ประเภทสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คุษุณินพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต.
สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สหชาติ เหล็กขาย. (2553). การเรียนรู้ แบบเผชิญประสบการณ์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- สันชาญณรงคตติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์.
- สายถวิล แซ่ฮ้อ. (2564). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความกล้า
หาญอดทน:พลังของความใฝ่ฝันและความบากบั่นพากเพียร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). เอกสารการนิเทศการใช้แหล่งเรียนรู้ใน
โรงเรียนและชุมชน. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก. (2566, 16 พฤษภาคม). การขับเคลื่อนคุณภาพ
การศึกษา. สืบค้นจาก <http://www.secondarytak.go.th/>
- สุกัณ เทียนทอง. (2546). การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว. วารสารวิชาการ, ปีที่ 6 (6).
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2544). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวภา นิสม์โกมล. (2558). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการ
พัฒนาพลเมืองคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2547). ปฐมวัย หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเอสพรีนตติ้ง
เฮ้าส์.
- อจลา ศิริเสรีวรรณ. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน
ในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะของคนในสังคม 5.0. ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
สาขาวิชาบริหารการศึกษา .มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อรสิณียาห์ ศรีสองเมือง. (2564). การประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. รายงานวิจัย
ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์. (2558). กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของ
ผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อิสทนนท์ อีแต. (2565). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. รายงานวิจัย
ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- Agthe, R. R. (2007). *The Elementary School Principles in Curriculum Decision Making*. Dissertation Abstracts International, 40(65).
- Atjonen, P.M. (1994). *The Local curriculum as an Object and Instructure in Administrative and Pedagogical Development of Primary School Teachers Regarding the Design, Implementation and Development of the Local Curricular*. Dissertation Abstracts Internationals. 55(February 1994), 329-C.
- Atria, J.P. (2000). *The effect of the Illinois quality assurance and improvement planning process on Chicago public school teacher attitudes toward school improvement*. Dissertation Abstracts International, 60(12), 4254-A.
- Brophy, G. M. (2006). *A study of the process used by academic affairs administrators at participating institutions of higher education to select instructional technology tools faculty use in instruction in undergraduate classes*. Dissertation Abstract International, 24(2), 171-A.
- Campbell, R. F. (1983). *Administrative behavior in education*. New York Harper and Row.
- Chester, N. M. (1966). *An introduction to school administration*. Selected reading. New York: McMillan.
- David, C. & Thomas, D. A. (1989). *Leadership in Organization*. (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: P Hall.
- Faber, C. F., & Shearon, G. F. (1970). *Elementary school administration: Theory and practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Kaufman, R. & English, F. W. (1981). *Needs assessment; Concepts and application*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- McCaslin, N. L., & Tibeziinda, J. P. (2014). *Assessing target group needs*. Retrieved February 20, 2024, from <http://www.fao.org/docrep/w5830E/w5830e07.html>
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rdEd). New York: Harper and Row Publication.
- Witkin, B. R. and Altschuld, J. W. (1995). *Planning and Conducting needs assessments*. A practical guide. Thousand Osk, CA: Sage Publication. Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง แบบประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

คำชี้แจง

แบบประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ประกอบด้วย 6 ด้าน
รวม 49 ข้อ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 6 ข้อ
2. การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ
3. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	จำนวน 10 ข้อ
4. การวัดและประเมินผล	จำนวน 9 ข้อ
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
6. การนิเทศการศึกษา	จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด
(Open ended question)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ช่วงอายุ

☐ 21-30 ปี

☐ 31-45 ปี

☐ 45 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

4. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

6. ขนาดโรงเรียน

☐ กลาง

☐ ใหญ่

☐ ใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้ โดยแบบประเมิน

แบ่งเป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ขอให้ท่านทำเครื่องหมายทั้งสองประเด็น

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
41.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการรวบรวม และเผยแพร่งานวิจัยเพื่อการเรียนรู้										
42.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ										
การนิเทศการศึกษา											
43.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการ นิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา										
44.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนการ นิเทศ										
45.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วม ในการกำหนดรูปแบบการนิเทศ										
46.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง										
47.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสรุปผลและ รายงานผลการนิเทศ										
48.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและ ปรับปรุงวิธีการนิเทศให้มีคุณภาพ										
49.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน ครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.

.....

.

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลขั้นตอนที่ 2
แบบสัมภาษณ์แนวทางในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำ
เมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 ตอนที่ 2 แนวทางในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
 ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ – นามสกุล.....
 ตำแหน่ง.....
 สังกัด/หน่วยงาน.....
 คุณวุฒิการศึกษา.....
 สถานที่ให้สัมภาษณ์.....
 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 แนวทางในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของ โรงเรียน มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ท่านมีแนวทางอย่างไรในการกำหนด
 นโยบาย วางแผน จัดทำ พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาใช้ใ
 การเรียนรู้ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของครูและผู้เรียน

.....

2. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ท่านมีวิธีการใดในการส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้ครูสามารถสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรม รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ
 ภายนอก

.....

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาและนำหลักสูตรที่ได้จัดทำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนชั้นเรียน						
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนและวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหา และความต้องการของชุมชนเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป้าหมายทักษะในศตวรรษที่ 21 ในหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนรวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน						
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา						
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้เน้นคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการวัดการประเมินที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูให้จัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนจากประสบการณ์จริง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
15. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครู เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาต่อเพื่อนำความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการสำรวจ จัดทำ จัดหาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ประกอบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา						
16. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายวางแผนในการจัดหาและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
17. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการวิเคราะห์สื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูในการพัฒนาและจัดทำสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ครูในการจัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20. ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูและผู้เรียนได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมผ่านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
22. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูและผู้เรียนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูในการพัฒนาความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการประเมินผลคุณภาพของสื่อการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้นำผลการประเมินมาปรับปรุง สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัด ประเมินผล การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เหมาะสม						
26. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ประเมินผลให้มีคุณภาพ สอดคล้องมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำกลยุทธ์ของสถานศึกษามุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อรองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32. ผู้บริหารสถานศึกษาสะท้อนผลการวัด ประเมินผลเพื่อปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้วัดผลให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33. ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการในสถานศึกษาให้มีการจัดการส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน						
35. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36. ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
37. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีทักษะความรู้ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูนำผลการประเมินในชั้นเรียน มาทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันสร้างเครือข่ายการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
41. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการรวบรวมและเผยแพร่งานวิจัยเพื่อการเรียนรู้	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
42. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการให้คำแนะนำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน โดยสถานศึกษาทำการวางแผนดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการนิเทศด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมมีการสรุปและรายงานผลการนิเทศ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนต่อไป						
43. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
44. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนการนิเทศ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
45. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
46. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
47. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสรุปผลและรายงานผลการนิเทศ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
48. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและปรับปรุงวิธีการนิเทศให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
49. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

จากตาราง ผลวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00

ภาคผนวก ค
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

ดร.ลาวัลย์ เกติมา	ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่กุวิทยาคม ปริญญาคุษภีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
นายเสกฐวุฒิ ยศวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปู้เต้อ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาลัยกรุงเทพมหานครบุรี
นายเอกณริน ไชยพล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเจดีย์โคะ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาลัยกรุงเทพมหานครบุรี

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล

1.1 ชื่อภาษาไทย : นายศิริวัฒน์ ทรศนะวารี

1.2. ชื่อภาษาอังกฤษ : Mr. Siriwat Thatsanawaree

2. ตำแหน่งทางวิชาการ : ครู

3. ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่ 62 หมู่ที่ 4 ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
รหัสไปรษณีย์ 63110

โทรศัพท์มือถือ : 061-276-3966

อีเมลล์ : oppomp5@gmail.com

4. วุฒิการศึกษา

ระดับปริญญาตรี : หลักสูตรการศึกษบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5. สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ : สาขาฟิสิกส์